

DISCURS DEL CAP DE GOVERN EN LA PRESENTACIÓ DE L'INFORME DE LA CAMBRA DE COMERÇ, INDÚSTRIA I SERVEIS D'ANDORRA

Dijous, 10 de setembre del 2009

Senyor President, autoritats, senyores i senyors,

L'informe que ens heu presentat formula –val a dir que a l'igual que en els anys anteriors– una síntesi objectiva i ben estructurada de la situació econòmica del 2008.

Heu fet també, i calia entrar-hi, una pinzellada del primer semestre d'enguany.

La situació no és bona i l'Informe no vol amagar la realitat. A diferència del que s'havia esdevingut en algunes edicions anteriors el Govern no us criticarà per haver encarat, sense embuts, l'anàlisi de l'evolució econòmica negativa del nostre país.

Al contrari, us en felicitem.

No són temps per a continuar negant l'evidència ni, tampoc, per a intentar dissimular la realitat amb la falsa esperança que el temps resoldrà els nostres problemes.

Coincideixo amb l'anàlisi de la Cambra a l'hora de considerar que d'ençà l'any 2007 Andorra va entrar en recessió i que aquesta situació "... no es devia al canvi de conjuntura internacional sinó, clarament a factors propis que havien anat empitjorant la situació dels dos sectors bàsics tradicionals de l'economia andorrana, el comerç i l'hoteleria."

I no és avui, aquí, pel fet d'estar al Govern, que coincideixo amb vostès.

El Diari de Sessions del Consell General i les hemeroteques donen fe de reiterades intervencions i declaracions, en els darrers quatre anys, en les quals assenyalàvem la preocupant situació i formulàvem propostes alternatives per començar a redreçar-la.

Ara ens toca treballar, als uns i als altres, cadascú en el seu àmbit de responsabilitats –empresarial o institucional– en una mateixa direcció: la d'acostar-nos més a Europa per a donar als nostres empresaris i professionals una obertura al mercat europeu des de la normalitat i la transparència.

Senyor President, ens acabeu de dir que la Cambra creu que actualment Andorra afronta tres greus problemes:

- 1. La crisi estructural que arrosseguem des de fa anys i que ha comportat un debilitament progressiu de la nostra posició competitiva al món.**
- 2. La crisi conjuntural que prové de l'exterior, amb la recessió més greu des de la segona Guerra Mundial.**
- 3. I les noves exigències de la comunitat internacional cap a països com el nostre que en matèria d'intercanvi d'informació fiscal, en**

certa manera, amenacen *el status quo* dels sector financer, una de les bases en què es fonamenta el nostre teixit econòmic.

També aquí podem coincidir, amb alguns matisos. I el primer, ho entendreu perfectament, és que crec que a la vostra relació hi manca –tot i que em podríeu respondre que és una conseqüència de l'apartat segon– la greu situació de gairebé tres-centes famílies que pateixen, a casa seva, la desocupació involuntària d'algun dels seus membres i els problemes de tot ordre, social, humà, de seguretat social que planteja i davant de la qual no podem tancar els ulls.

Tanmateix, a l'igual que la Cambra, el Govern no vol caure en el pessimisme negatiu.

Pel que fa al sector financer, voldria dir que amb l'aprovació dilluns passat, dia 7, del projecte de llei d'intercanvi d'informació fiscal i amb les signatures dels acords bilaterals d'intercanvi d'informació que estem ja negociant la situació del sector, de la banca andorrana, serà molt millor que no pas fa tres mesos. El sector, que ja assegurava solvència i seriositat, veurà ara millorada la seva homologació internacional.

Treballem intentant combinar l'optimisme de la voluntat amb el pessimisme de la raó.

Es tracta, com he dit repetidament en les últimes setmanes, de tocar de peus a terra i de trobar la manera d'anar vers els objectius que entenem ideals per Andorra però d'anar-hi havent analitzat, havent entès, quina és la realitat que ens envolta, sobre la qual hem de treballar i que hem d'aconseguir transformar en positiu, en benefici de l'interès general.

Així, doncs, a les dues condicions que plantegeu per a sortir del mal pas cal afegir-ne una tercera que, si em permeten, convindria situar-la al capdavant: ens hem d'entendre sobre els mots, les paraules, el seu significat i les seves conseqüències. No podem continuar pensant que podem redreçar l'economia andorrana i comerciar amb Europa amb el nostre propi vocabulari i canviant de discurs cada vegada que canviem d'interlocutor.

L'Informe aconsella, que en la mesura que no hi ha “cap Govern del món desenvolupat que no estigui participant activament en l'economia”, nosaltres també hem de seguir aquest camí. Hem de continuar el raonament i reconèixer que aquestes polítiques intervencionistes i de suport a l'expansió plantegen un augment dels dèficits arreu del món on s'apliquen.

Dit altrament, es fa difícil combinar intervenció del Govern en l'economia amb reducció i contracció de despesa corrent. Aquesta combinació quadra amb molta dificultat amb la dura i crua realitat. Els donaré un exemple: el nostre Govern va decidir una reducció –important, deixin-m'ho dir– del 12% de les retribucions del cap de Govern, els ministres i els alts càrrecs polítics.

Aquesta mesura de restricció de la despesa corrent no l'hem pogut pas fer extensiva –vostès ho entendran perfectament– al conjunt de salaris de l'Administració pública.

D'igual manera esdevé no ja difícil sinó pràcticament impossible, restringir i contreure, per reduir el gran dèficit pressupostari, les assignacions i partides destinades a les escoles.

I el mateix podem dir pel que fa a la seguretat ciutadana.

El que els vull dir, en definitiva, és que les tissores no poden arribar automàticament a tot arreu si volem mantenir l'Estat als nivells operatius que el país –i l'economia– necessiten.

Pel que fa a la segona condició, és ben evident que cal un canvi d'actitud en alguns –no pas tots– agents econòmics.

I cal, sobretot –i insisteixo amb la tercera condició que he esmentat fa una estona– posar un terme al doble llenguatge.

Nosaltres vam assenyalar l'any 2004, en un estudi que molts de vostès recordaran, una proposta ferma i clara per donar forma al futur i reforçar l'activitat econòmica, amb una bona entesa amb els nostres veïns. I en la mateixa línia vam plantejar en les darreres eleccions una estratègia i uns compromisos que vaig reiterar a la Casa de la Vall el dia 28 de maig en el discurs del debat d'investidura del cap de Govern.

La postura estratègica és clara i el nostre compromís és ferm.

Proposem una reforma tributària no traumàtica, que permetrà l'assignació de recursos amb prioritats d'interès general i que donarà garanties a Europa que anem pel bon camí i que desitgem relacionar-nos amb ella, de forma transparent i homologable, mitjançant acords per evitar la doble imposició.

Perquè amb aquesta estratègia estarem facilitant als empresaris i professionals la possibilitat d'exportar béns i serveis des d'Andorra amb un tracte fiscal no discriminatori. Això sí, toquem de peus a terra, un cop feta la reforma fiscal.

Només aleshores –i no pas abans– les empreses europees es plantejaran seriosament la possibilitat d'invertir a Andorra en un entorn jurídic estable, fet que permetrà crear més teixit empresarial i, de retruc, més llocs de treball.

Andorra ha de disposar de normes i regles justes, clares i homologades internacionalment per poder-nos donar confiança, en primer lloc, a nosaltres mateixos, als nostres empresaris i treballadors i, en segon terme, als països que ens envolten i que haurien de ser el nostre escenari d'actuacions comercials futures, gràcies a una legislació que incentivi la inversió internacional positiva i no pas especulativa.

Som a Europa. Som Europa. No pas una illa perduda de l'oceà ni un oasi en un desert.

Ara mateix, quan les regles del joc han canviat per a tothom, és imprescindible saber que necessitem un bon embrancament europeu per relançar Andorra com a mercat diversificat, com a destí turístic, com a viver de petites i mitjanes empreses.

Ens hem d'associar a Europa per no perdre el tren de la modernitat ni dels fluxos econòmics.

En aquests moments difícils que ens ha tocat viure, davant el cul de sac al qual ens ha abocat l'immobilisme, hem de saber plantar cara a l'adversitat.

No és hora de queixar-se sinó de proposar i treballar.

Perquè Andorra necessita un futur positivament enriquidor en una economia europea global, cal avançar cap a una regulació més transparent que doni fiabilitat als inversors estrangers.

I aquesta és l'estratègia que estem desenvolupant.

Durant la campanya electoral i en el discurs d'investidura ens havíem compromès a convocar una taula de diàleg –ho trobaran a la pàg. 45 del programa 2009– amb les entitats i les associacions econòmiques i empresarials i amb els sindicats per a proposar un Pacte per al treball i el desenvolupament econòmic, i que hauria de ser el referent per a establir d'una vegada allò que fa massa anys que gairebé tothom demana amb el nom de “Constitució econòmica”.

Senyor President, tal i com acabeu de recordar, el passat 16 de juliol vam encetar el camí de la taula per al desenvolupament econòmic.

Si no m'erro, dilluns vinent, 14 de setembre, s'acaba el termini d'inscripció dels representants de les diverses associacions i entitats a les tres comissions que, a proposta vostra, es van constituir i entenc que abans del final de mes ja s'estaran reunint i treballant, en comú i en positiu.

Sàpiga també que el Govern ja ha aprovat el projecte de llei de la signatura digital, que presentarem la setmana vinent.

Pel que fa al pacte d'Estat que la Cambra desitjaria, sàpiguen que el Govern està treballant en la reforma tributària amb la ferma voluntat d'aconseguir un pacte d'Estat el més ample possible.

Tant és així que els esborranys que hem fet arribar als tres grups parlamentaris –i que una volta hagin estat objecte d'uns primers comentaris trametem a la Cambra per a recollir també les seves observacions– són uns textos que han estat treballats a partir dels esborranys que el govern anterior va elaborar però que no van arribar a ser tramesos al Consell General. En tot cas en els nostres esborranys ja plantejem, senyor President, el topall dels 250.000 euros que ens havíeu proposat.

Estem convençuts que, a l'igual que s'ha pogut fer en la tramitació de la llei sobre l'intercanvi d'informació fiscal amb petició prèvia, també sabrem trobar, en l'àmbit de la reforma tributària i les relacions econòmiques i socials amb Europa, un ample acord polític nacional.

Perquè el canvi que volem, uns i altres, es basa en la recerca de l'acord, del diàleg positiu i no retòric, en la participació de la societat civil i el respecte a la seva pluralitat.

Coincideixo amb Òscar Ribas, el nostre ambaixador especial per a les relacions amb Europa, que avui mateix ens recorda que tenim al davant la tasca “... de resoldre la nostra particular crisi estructural, que no pot resoldre el món, sinó que l'haurèm de gestionar nosaltres sols.”

En conseqüència és imprescindible que s'assumeixin les quotes necessàries de responsabilitat i sentit comú per part de tots els agents empresarials, sindicals, professionals i institucionals implicats en el desenvolupament

econòmic d'Andorra per encarar els reptes que tenim al davant sense por, però amb realisme.

Moltes gràcies

Jaume Bartumeu Cassany